

Työturvallisuus-
keskus

VOI HYVIN TYÖSSÄ

Opas työntekijälle ja esi-
henkilölle psykososiaalisen
kuormituksen hallintaan

Kaikessa työssä on sekä kuormitus- että voimavaratekijöitä

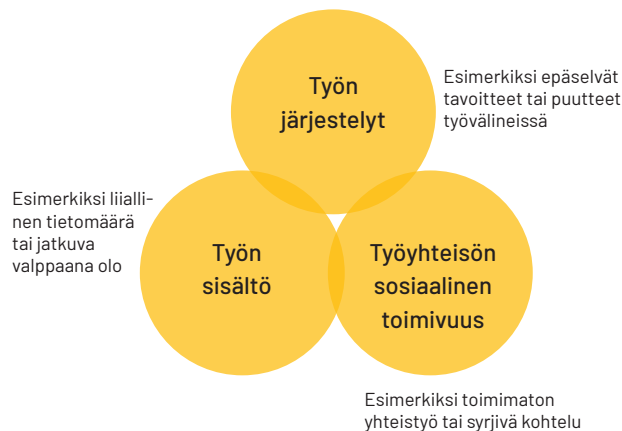
Sopiva kuormittuminen työssä tukee työhyvinvointia ja edistää työn tuloksellisuutta.

Haitallista kuormitusta syntyy, kun kuormitus- ja voimavaratekijät eivät ole tasapainossa. Haitallisesta kuormituksesta voi seurata työuupumusta eli pitkäkestoista työperäistä stressiä, jolla on yhteyksiä myös sydän- ja verisuonitauteihin ja masennukseen.

Työn kuormitus- ja voimavaratekijöiden tunnistamisessa keskeisessä asemassa ovat esihenkilö ja työntekijät, jotka tuntevat työnsä ja työolosuhteensa parhaiten.

Kuormitusvaaka-sovellus, Työturvallisuuskeskus
kuormitusvaaka.fi

Työsuojeluhallinto jäsentee työhön liittyviä kuormitustekijöitä seuraavasti:

Psykososiaalinen kuormitus, Työsuojeluhallinto
tyosuojelu.fi/tyoolot/psykososiaalinen-kuormitus

Keinoja työn kuormittavuuden hallintaan -digijulkaisu
ttk.fi/keinoja-tyon-kuormittavuuden-hallintaan

Ehkäise ennalta!

Työntekijä

- Tunnista työhösi ja työympäristöösi liittyvät kuormitustekijät ja vaikuta niihin.
- Tunnista työhösi ja työympäristöösi liittyvät voimavaratekijät – vahvista ja hyödynnä niitä.
- Ole aloitteellinen työsi ja työyhteisösi olosuhteiden kehittämisessä työhyvinvointia tukevaan suuntaan.
- Noudata työpaikallasi sovittuja, työssä jaksamista tukevia pelisääntöjä.
- Huomioi omassa hyvinvoinnissasi riittävä lepo, virkistys ja liikkuminen sekä terveellinen ravinto.

Esihenkilö

- Tunne vastuusi ja roolisi psykososiaalisen kuormituksen hallinnassa työpaikallasi.
- Huomioi psykososiaalinen kuormitus työyhteisösi vaarojen tunnistamisen ja riskin arvioinnin yhteydessä.
- Tunnista kuormitustekijät yhdessä henkilöstösi kanssa ja hyödynnä riskin arvioinnissa työterveyshuollon asiantuntemusta.
- Suunnittele ja sovi työyhteisösi kanssa kuormituksen hallintaa tukevat toimenpiteet ja toimintaohjeet.
- Seuraa työyhteisösi kuormittuneisuutta.

Kevennä kuormitusta
-kampanjan aineistot
ttk.fi/kevennakuormitusta

Mitä varhemmin, sen parempi - tunnista
psykososiaalinen kuormittuminen
ttk.fi/psykososiaalinen_esimiehille

Toimi, kun havaitset haitallista kuormitusta!

Työntekijä

- Toimi työpaikallasi sovittujen toimintaohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita esimiehillesi, jos työssäjäksämisesi on vaarassa tai havaitset työpaikallasi haitallista kuormitusta aiheuttavia tekijöitä.
- Osallistu tilanteesi ratkaisemiseen ja tee ehdotuksia toimenpiteiksi.
- Pyydä tarvittaessa tukea työsuojeluvaltuutetulta tai työterveyshuollosta.
- Huomioi omassa hyvinvoinnissasi riittävä lepo, virkistys ja liikkuminen sekä terveellinen ravinto.

Esimenkilö

- Toimi työpaikallasi sovittujen toimintaohjeiden mukaisesti.
- Puutu tietoosi tulleeeseen haitalliseen työkuormitukseen.
- Valmistaudu kuormituksen puheeksi ottamiseen.
- Pohdi työntekijän kanssa kuormituksen hallintaa tukevia toimenpiteitä.
- Päätä toimenpiteet.
- Seuraa ja arvioi toimenpiteiden vaikuttavuutta.
- Pyydä tarvittaessa tukea omalta esimiehiltäsi, työsuojelupäälliköltä, työsuojeluvaltuutetulta tai työterveyshuollosta.

Esimies ja psykososiaalisen kuormituksen hallinta (pdf)
ttk.fi/files/7332/Esimies_ja_psykososiaalisen_kuormituksen_hallinta.pdf

Voi hyvin työssä

Opas tarjoaa työntekijälle ja esihenkilölle tukea haitallisen psykososiaalisen kuormituksen ennaltaehkäisyyn sekä tilanteisiin, kun haitallista kuormitusta havaitaan.

Julkaisija: Työturvallisuuskeskus,
kuntaryhmä ja palveluryhmä

Työryhmä: Erika Kähärä, PAM; Teija Golnick, OAJ; Kaija Ojanperä, Tehy; Anne Ranta, JHL; Heta Laurell, Helsingin seurakuntayhtymä; Minna Salli, KT; Sari Aksberg ja Seija Moilanen, Työturvallisuuskeskus

Taitto: Susanna Hälikkä, Työturvallisuuskeskus
Kansikuva: Mikael Ahlfors, Keksi Agency

Paino: Pekan Offset Oy
1. painos 2021

ISBN 978-951-810-774-6 (nid.)
ISBN 978-951-810-775-3 (pdf)

Tuotenumero 202122

Työturvallisuus-
keskus

ttk.fi